

Finansiering och stöd
Johanna Stenström
johanna.stenstrom@regionjh.se

Regionala utvecklingsnämnden
RUN/136/2025
2025-04-24

Medfinansiering till projekt Platsutveckling i Östersundsnära tätorter

Ärendebeskrivning

Destination Östersund AB inkom den 16 februari 2025 med en ansökan om 278 537 kronor i medfinansiering till projektet *Platsutveckling i Östersundsnära tätorter*. Projektet är en förstudie. Projekttiden är 1 augusti 2025 till 31 mars 2026. Övrig finansiering kommer enligt projektets totala finansieringsplan från Bergs-, Krokoms-, Ragunda- och Bräcke kommun med 25 000 kronor vardera i form av bidrag i annat än pengar. Fastighetsägarna Mittnord och Kommunförbundet Jämtlands län finansierar med 5 000 kronor vardera, även dem bidrag i annat än pengar. Kontant finansiering kommer från Destination Östersund AB med 40 000 kronor och Tillväxtverket genom Europeiska regionalfonden med 185 689 kronor.

En reviderad ansökan inklusive budget finns bilagt ärendet.

Destination Östersund AB beskriver i ansökan att som en effekt av de etableringar som planeras i Östersund kommande år förväntas fler lockas av att bosätta sig i tätorter i kommunerna runt Östersund. I kranskommunernas tätorter runt Östersund finns behov av att stärka företagssamverkan kring platsutveckling och attraktionskraft. Nuläget i de olika kommunerna ser olika ut, men gemensamt är att alla arbetar med ökad attraktion och inflyttning som drivs på av etableringarna i Östersund men att alla har behov av att förstärka företagssamverkan kring platsutvecklingsarbetet. Tänkt urval av tätorter att jobba med i förstudien är Hackås, Oviken, Krokom, Pilgrimstad, Bräcke och Stugun.

I ansökan uttrycks att det finns behov av att få en mer samlad överblick av respektive tätorts nuläge och målbilder i ett platsutvecklingsperspektiv. Här behövs även olika aktörer och grupper med engagemang för platsen kartläggas. Det behövs likaså arbetas med förslag kring hur välfungerande samverkansmodeller skulle kunna se ut för respektive plats där kommun, fastighetsägare, näringsliv och föreningar drar maximal nytta av varandras resurser och handlingskraft.

Förstudiens primära målgrupp är företagsfrämjande aktörer som samlar de företag som är engagerade i platsutveckling i respektive tätort. Detta innefattar kommunernas näringslivsavdelningar, lokala företagarföreningar och organisationer. Urvalet av tätorter är föreslaget av respektive kommun och grundar sig dels i vad som kan bedömas som pendlingsavstånd (ca 45 min) till Östersund, samt orter där det redan är påbörjat ett arbete med tillväxt och attraktivitet, samt där kommunerna vet att det redan finns intresse bland invånarna och företagen själva att arbeta med dessa frågor.

Förstudiens övergripande mål är att generera ett kunskapsunderlag för hur tätorterna kan arbeta med platsutveckling i syfte att stärka de lokala företagens konkurrenskraft. Följande delmål formar kunskapsunderlaget:

1. En framtagen kartläggning av nuläge, ambitioner och mål samt en sammanställning av vilka intressenter som kan engageras för respektive plats.
2. En framtagen handlingsplan med åtgärdsförslag samt förslag för passande samverkansmodeller för respektive plats som underlättar en effektiv platsutveckling.
3. Dokumenterade insikter från kommunöverskridande erfarenhetsmöten om möjliga samverkansinsatser framåt inom platsutveckling.

Förstudien ska på sikt bidra till hållbar och inkluderande samverkan i de lokala företagsnätverken samt mellan kommunerna och företagsgrupper i respektive tätort. Företagen ska bli mer benägna att använda sina resurser mot gemensamma strategier och mål och använda samverkansarenor för platsutveckling. Förstudien ska leda till lokal attraktivitet och därigenom befolkningstillväxt och ökade flöden av människor. Detta ger företagen tillgång till nya kunder och marknader, utveckling och effektivisering av deras tjänster och produkter och därigenom stärkt konkurrenskraft. Resultatet från förstudien kan tas vidare i lokala projektsatsningar och/eller i regionala, kommungräns-överskridande samverkansformer kring platsutveckling, beroende på utfall.

Legala förutsättningar för stöd

Projektstöd får beviljas enligt förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala utvecklingspolitiken. Bidrag som utgör statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får inte lämnas med stöd i förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala utvecklingspolitiken. Med stöd i förordning SFS 2003:596 får således aktiviteter som riktar sig direkt till företag endast vara av ringa och allmänfrämjande karaktär.

Projektstöd får inte finansiera åtgärder som omfattas av stöd enligt någon av de förordningar som styr företagsstöden. Projektets insatser ska vara vidare avgränsade från den ordinarie verksamheten i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats. Bidraget får inte utgöra driftstöd.

Projektverksamheten ska bidra till att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken och den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 är styrande för vad medlen får användas till. Av projekten ska det särskilt framgå hur projektet bidrar till en hållbar utveckling utifrån hållbarhetsaspekterna.

Beslutsmotivering

Legal

Projektet är avgränsat mot den ordinarie verksamheten i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats och utgör inte driftstöd. Projektet innehåller inte åtgärder som kräver tillämpning av statsstödsregelverket.

Ekonomisk

Projektet är ekonomiskt avgränsat från ordinarie verksamhet och en genomgång av projektets kostnadseffektivitet har gjorts i beredningen av ansökan.

Strategisk

Projektet föreslås prioriteras för regional medfinansiering.

Projektet tar ett samlande och samtidigt väl avgränsat grepp kring besöksnäringens påverkan på och av platsutvecklingen. Perspektivet tar fasta på östersundsnära tätorter på ett sätt som tar vara på en närmare samverkan och ett bättre både nyttiggörande av och möjliggörande till såväl pågående som planerade som ännu inte kända etableringar i det berörda området. Att nyttja potentialen på ett strukturerat sätt är något som identifierats och länge diskuterats av berörda kommuners näringslivskontor. Detta projekt bidrar med viktiga beståndsdelar för att stärka den regionala utvecklingen genom att stärka och bredda arbetsmarknadsregionen med Östersund i centrum. Det förstudien vill ta reda på och bygga samverkan kring bedöms bidra till den nationella strategin för hållbar regional utveckling, särskilt med koppling till målen Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet, Innovation och förnyelse samt Entreprenörskap och företagande i hela landet.

Eftersom samtliga berörda kommuner saknar organisering i besöksdestinationer som annars hade kunnat hjälpa till i arbetet kopplat till platsutveckling och attraktivitet i de berörda tätorterna, så är projektet särskilt angeläget. Projektet gör inga anspråk på att belysa och ta fram kunskapsunderlag för den totala platsutvecklingen, varför det kan vara rimligt att fler samverkande satsningar görs parallellt eller som kompletterande.

Projektet bedöms bidra med ett nytt och hos de kommunala näringslivskontoren länge diskuterat och efterfrågat, perspektiv och kunskapsunderlag på ett sätt som väl överensstämmer med målsättningen i den regionala utvecklingsstrategin. Projektet är i denna förstudieform inte att se som innovativt i någon större bemärkelse men kopplat till det regionala programmet för smart specialisering kan satsningen ses som något som i detta läge bidrar med en bas inom styrkeområdet "Upplevelser" och i viss mån även till styrkeområdet "Jord, skog och vatten".

Sammanfattande bedömning av ansökan

Utifrån ovan sammanvägda bedömning föreslår Region Jämtland Härjedalen bifall på ansökan.

Uppföljning, utvärdering och rapportering

Projektet ska redovisa följande nationell indikator:

- Antal framtagna kunskapsunderlag, strategier och program. Mål: 1

En övergripande rapport samt en bilaga vardera för sex (6) tätorterna som deltar i studien.

Stödmottagaren ska vid rapportering i samband med ansökan om utbetalning rapportera utfall på uppföljningsindikatorn samt delge övrig information som är relevant för uppföljning och utvärdering av projektet. Stödmottagaren ska slutrapportera senast 31 mars 2026.

Regiondirektörens förslag

1. Region Jämtland Härjedalen beviljar medfinansiering till projektet Platsutveckling i Östersundsnära tätorter med 45,35 procent av redovisade och godkända kostnader, dock max 278 537 kronor.
2. Projektstödet finansieras med medel från anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder.
3. Beslutet gäller under förutsättning att övrig finansiering ordnas enligt ansökan.
4. Region Jämtland Härjedalens Allmänna villkor för stöd till projekt (RUN/640/2017) gäller för projektet.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Elin Nirjens
Tf. Områdeschef Hållbar tillväxt

Utdrag till

Destination Östersund AB